

6. Przysłówek (das Adverb)

Przysłówek to część mowy niepodlegająca odmianie. Odnosi się najczęściej do czasownika i określa, w jakich relacjach czasowych, w jaki sposób i gdzie dana czynność ma miejsce. Ze względu na fakt, jakiego typu relacji dotyczy dany przysłówek, wyróżnia się następujące grupy przysłówek:

- **przysłówki czasu (Temporaladverbien)** odpowiadające na pytania:
wann? (kiedy?): **jetzt** (teraz), **heute** (dziś), **abends** (wieczorami)
wie oft? (jak często?): **oft** (często), **selten** (rzadko), **niemals** (nigdy)
wie lange? (jak długo?): **lange** (długo), **stundenlang** (godzinami), **monatelang** (miesiącami)
Die Jura-Studentin bereitet sich monatelang für den Abschlusstest vor. – Studentka prawa miesiącami przygotowuje się do testu końcowego.
- **przysłówki miejsca (Lokaladverbien)** odpowiadające na pytania:
wo? (gdzie?): **hier** (tutaj), **hinten** (z tyłu), **rechts** (z prawej strony)
wohin? (dokąd?): **dorthin** (tam), **heim** (do domu), **nirgendwohin** (nigdzie)
woher? (skąd?): **nirgendwoher** (znikąd), **hierher** (tutaj)
Ich habe mein Auto rechts geparkt. – Zaparkowałem mój samochód po prawej stronie.
- **przysłówki sposobu (Modaladverbien)** odpowiadające na pytania:
wie? (jak?), **auf welche Weise?** (w jaki sposób?): **sehr** (bardzo), **gern** (chętnie), **fast** (prawie); do tej grupy zalicza się również przysłówki odprzymiotnikowe (utworzone od przymiotników), jak np.: **schön** (pięknie), **langsam** (wolno), **kurz** (krótko), **effizient** (skutecznie), **lecker** (pysznie), **aktiv** (aktywnie)

Przysłówki sposobu mogą odnosić się **do czasownika**: **Er springt weit.** (On skacze daleko.)

do innego przysłówka: **Er springt ziemlich weit.** (On skacze dość daleko.)

do przymiotnika: **Der Sportler hat einen sehr weiten Sprung gemacht.** (Sportowiec oddał bardzo daleki skok.)

UWAGA! Przysłówki sposobu stojące przed innym przysłówkiem lub przymiotnikiem mogą stopniować (wzmacniać lub osłabiać) wyraz, do którego się bezpośrednio odnoszą. Do przysłówek mających funkcję wzmacniającą zaliczają się m. in.: **sehr** (bardzo), **besonders** (szczególnie), **äußerst/enorm** (niezwykle), **wirklich** (naprawdę). Przysłówki osłabiające znaczenie innych wyrazów to m. in.: **ziemlich** (dość), **beinahe** (niemal), **fast** (prawie)

Der Kerl ist wirklich witzig. – Ten facet jest naprawdę dowcipny.

Dieser Witz war ziemlich platt. – Ten dowcip był dość płytki.

6.1 Stopniowanie przysłówek (die Steigerung der Adverbien)

Nie wszystkie przysłówki mogą być stopniowane. Możliwość stopniowania wykazują jedynie przysłówki utworzone od przymiotników, a także niektóre przysłówki właściwe sposobu i czasu. Podobnie jak w przypadku przymiotników, stopniowanie przysłówek może przebiegać regularnie lub nieregularnie.

Stopniowanie regularne

W stopniu wyższym przysłówki otrzymują końcówkę **-er**, a w stopniu najwyższym przedimek **am** i końcówkę **-(e)sten**.

stopień równy	stopień wyższy	stopień najwyższy
schnell (szybko)	schneller (szybciej)	am schnellsten (najszybciej)
weit (daleko)	weiter (dalej)	am weitesten (najdalej)
kalt (zimno)	kälter (zimniej)	am kältesten (najzimniej)
kurz (krótko)	kürzer (krócej)	am kürzesten (najkrócej)
ruhig (spokojnie)	ruhiger (spokojniej)	am ruhigsten (najspokojniej)
wenig (mało)	weniger (mniej)	am wenigsten (najmniej)
interessant (interesująco)	interessanter (bardziej interesująco)	am interessantesten (najbardziej interesująco)
bequem (wygodnie)	bequemer (wygodniej)	am bequemsten (najwygodniej)
stark (mocno)	stärker (mocniej)	am stärksten (najmocniej)
schlecht (źle)	schlechter (gorzej)	am schlechtesten (najgorzej)
langsam (wolno)	langsamer (wolniej)	am langsamsten (najwolniej)
günstig (korzystnie)	günstiger (korzystniej)	am günstigsten (najkorzystniej)
warm (ciepło)	wärmer (cieplej)	am wärmsten (najcieplej)
klug (mądrze)	klüger (mądrzej)	am klügsten (najmądrzej)
pünktlich (punktualnie)	pünktlicher (punktualniej)	am pünktlichsten (najpunktualniej)

UWAGA! Przysłówki odprzymiotnikowe jednosylabowe otrzymują przegłos w stopniu wyższym i najwyższym, jeśli mają w temacie samogłoskę: **a**, **o** lub **u**.

Stopniowanie nieregularne

stopień równy	stopień wyższy	stopień najwyższy
bald (niedługo)	eher (wcześniej)	am ehesten (najwcześniej)
oft (często)	öfter/häufiger (częściej)	am häufigsten (najczęściej)
gut (dobrze)	besser (lepiej)	am besten (najlepiej)
viel (dużo)	mehr (więcej)	am meisten (najwięcej)
gern (chętnie)	lieber (chętniej)	am liebsten (najchętniej)
wenig (mało)	weniger (mniej)	am wenigsten (najmniej)

Die Erzieherin arbeitet mit Kindern **lieber** als mit Jugendlichen. – Wychowawczynie pracują chętniej z dziećmi niż z młodzieżą.

Die neue Maschine funktioniert **besser** als die alte. – Nowa maszyna działa lepiej niż stara.

Am häufigsten bekomme ich Blumen zum Geburtstag. – Najczęściej dostaję na urodziny kwiaty.

Wir sind schon mehrmals umgezogen, aber hier wohnt man **am ruhigsten**.
– Przeprowadzaliśmy się już wiele razy, ale tu mieszka się najspokojniej.

ĆWICZENIA

- 1** Wstaw odpowiedni przysłówek w stopniu równym lub wyższym zgodnie z tłumaczeniem.
(*elegant, gern, bequem, laut, kurz, langsam, schön, oft*)

- Diese Pflanze wächst** **als die anderen in diesem Zimmer.**
(Ta roślina rośnie wolniej niż inne w tym pokoju).
- In diesem Sessel sitzt man** **als auf dem Stuhl.**
(Na tym fotelu siedzi się wygodniej niż na krześle).
- Deine Freundin lächelt**
- Ich hoffe, der Workshop wird** **als der letztere dauern.**
(Mam nadzieję, że te warsztaty będą trwały krócej niż ostatnie).
- Die Braut sieht** **aus.**
(Panna młoda wygląda elegancko).
- Wir streiten jetzt** **wegen der Arbeit.**
(Kłócimy się teraz częściej z powodu pracy).
- Dieses kleine Kind schreit sehr**
- Im Sommer esse ich** **Erdbeeren als Bananen.**
(Latem jem chętniej truskawki niż banany).

- 2** Wybierz przysłówek, który lepiej pasuje do danego kontekstu.

- Das Kostüm liegt** **gut.** Ich möchte mir auch solch ein Kostüm kaufen (*äußerst/ziemlich*).
- „Barbara, bist du fertig?“ „Ich bin fertig. Du kannst schon den Mantel anziehen“ (*wirklich/fast*).
- „Beeilt euch! Ich möchte diesmal rechtzeitig kommen. Wir kommen immer verspätet.“ (*beinahe/wirklich*)
- Ich habe dieses Mädchen gewählt, weil es begabt ist. (*besonders/ziemlich*)
- Den Autor mag ich nicht. Er schreibt düstere Geschichten. (*ziemlich/beinahe*)
- Die Gäste amüsieren sich gut. Jeder will bis spät in die Nacht hinein tanzen. (*sehr/ziemlich*)
- In diesem Team arbeiten die Fachleute effizient. Jedes Teammitglied gibt sich Mühe, das Rätsel zu lösen. (*äußerst/wirklich*)
- Dieses Stück beginnt interessant. Schade, dass wir es nicht zu Ende sehen können. (*wirklich/beinahe*)